

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾**

z dnia 12 października 2006 r.

w sprawie podejmowania i odbywania przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych

(Dz. U. z dnia 19 października 2006 r.)

Na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Cudzoziemcy mogą być przyjmowani na:

- 1) studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie;
- 2) studia podyplomowe;
- 3) studia doktoranckie;
- 4) staże habilitacyjne;
- 5) staże naukowe, artystyczne lub szkolenia specjalizacyjne i medyczne staże podyplomowe;
- 6) kursy doszkalające, w tym kursy języka polskiego oraz roczne kursy przygotowawcze do podjęcia nauki w języku polskim;
- 7) studenckie praktyki zawodowe.

2. Cudzoziemcy mogą być przyjmowani na studia i szkolenia, o których mowa w ust. 1, oraz uczestniczyć w badaniach naukowych i pracach rozwojowych, jeżeli:

- 1) posiadają wizę lub kartę pobytu albo inny dokument uprawniający do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) wykazują się dobrym stanem zdrowia, udokumentowanym zaświadczeniem lekarskim, stwierdzającym brak przeciwwskazań do podjęcia kształcenia na obranym kierunku i formie kształcenia;
- 3) posiadają polisę ubezpieczeniową na wypadek choroby lub następstw nieszczęśliwych wypadków na okres kształcenia w Polsce albo Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego lub przystąpią do ubezpieczenia w Narodowym Funduszu Zdrowia niezwłocznie po rozpoczęciu kształcenia.

§ 2. 1. Cudzoziemcy mogą być przyjmowani na studia, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1-3, prowadzone w języku polskim, jeżeli:

- 1) ukończą roczny kurs przygotowawczy do podjęcia nauki w języku polskim w jednostkach wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, zwanego dalej "ministrem", lub
- 2) posiadają certyfikat znajomości języka polskiego wydany przez Państwową Komisję Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego, lub
- 3) uzyskają potwierdzenie uczelni przyjmującej, że ich przygotowanie oraz stopień znajomości języka polskiego pozwalają na podjęcie studiów w języku polskim.

2. Okres trwania rocznego kursu przygotowawczego zalicza się do okresu kształcenia, na jaki został przyjęty cudzoziemiec. W okresie tym cudzoziemcowi przysługują uprawnienia osoby odbywającej studia wyższe.

3. Cudzoziemcy mogą być przyjmowani na studia, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1-3, prowadzone w języku obcym, z wyłączeniem studiów doktoranckich prowadzonych w uczelniach medycznych z zakresu dyscyplin klinicznych, jeżeli legitymują się dokumentem potwierdzającym znajomość języka obcego, w którym prowadzone są studia, wymienionym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 września 1999 r. w sprawie sposobu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego w służbie cywilnej (Dz. U. Nr 79, poz. 894, z 2003 r. Nr 96, poz. 875 oraz z 2005 r. Nr 266, poz. 2230), z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Dokumentami potwierdzającymi znajomość języka obcego są również świadectwa, dyplomy lub inne dokumenty potwierdzające ukończenie za granicą szkoły ponadpodstawowej, w której zajęcia były prowadzone w tym samym języku obcym, w jakim cudzoziemiec będzie odbywał studia w Polsce.

§ 3. 1. Na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie mogą być przyjmowani cudzoziemcy z pominięciem zasad rekrutacji obowiązujących obywateli polskich, którzy:

- 1) legitymują się polskim świadectwem dojrzałości albo zalegalizowanym lub opatrzonym apostille świadectwem lub innym dokumentem uzyskanym za granicą, uprawniającym do ubiegania się o przyjęcie na studia w uczelniach każdego typu w państwie, w którego systemie działała instytucja wydająca świadectwo, uznanym, zgodnie z przepisami w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą lub na podstawie umowy międzynarodowej, za równoważny odpowiedniemu polskiemu świadectwu dojrzałości;
- 2) wykażą wymagane w uczelni przyjmującej szczególne predyspozycje do podjęcia studiów na kierunkach wymagających takich predyspozycji.

2. Na studia drugiego stopnia mogą być przyjmowani cudzoziemcy, którzy legitymują się dyplomem ukończenia w Polsce studiów pierwszego stopnia albo zalegalizowanym lub opatrzonym apostille dyplomem lub innym dokumentem ukończenia uczelni za granicą uprawniającym do podjęcia studiów drugiego stopnia w państwie, w którym został wydany, uznanym, zgodnie z przepisami w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów wyższych uzyskanych za granicą lub na podstawie umowy międzynarodowej, za równorzędny z odpowiednim polskim dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia, oraz spełnią warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

§ 4. Na studia podyplomowe mogą być przyjmowani cudzoziemcy, którzy posiadają dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich uzyskany w Polsce albo zalegalizowany lub opatrzony apostille dyplom lub inny dokument ukończenia studiów pierwszego lub drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich za granicą, uznany, zgodnie z przepisami w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów wyższych uzyskanych za granicą lub na podstawie umowy międzynarodowej, za równorzędny z polskim dyplomem ukończenia studiów pierwszego lub drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich.

§ 5. Na studia doktoranckie mogą być przyjmowani cudzoziemcy, którzy posiadają dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich uzyskany w Polsce albo zalegalizowany lub opatrzony apostille dyplom lub inny dokument ukończenia studiów za granicą, uznany, zgodnie z przepisami w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów wyższych uzyskanych za granicą lub na podstawie umowy międzynarodowej, za równorzędny z polskim dyplomem ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, a na staż habilitacyjny - cudzoziemcy, którym nadany został w Polsce stopień naukowy doktora lub stopień doktora w zakresie sztuki albo którzy posiadają zalegalizowany lub opatrzony apostille dokument stwierdzający uzyskanie za granicą stopnia doktora, uznanego, zgodnie z przepisami w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki uzyskanych za granicą lub na podstawie umowy międzynarodowej, za równorzędny ze stopniem naukowym doktora lub stopniem doktora w zakresie sztuki nadawanym w Polsce.

§ 6. W przypadku gdy świadectwa, dyplomy albo inne dokumenty uzyskane za granicą, o których mowa w § 3-5, podlegają uznaniu w trybie nostryfikacji, cudzoziemiec jest zobowiązany przedstawić zaświadczenie stwierdzające równorzędność z odpowiednim polskim świadectwem dojrzałości, dyplomem ukończenia studiów wyższych lub dyplomem nadania stopnia naukowego doktora lub stopnia doktora w zakresie sztuki, w terminie nie dłuższym niż do końca pierwszego semestru studiów.

§ 7. Cudzoziemcy mogą odbywać studia, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 i 3, w formie studiów stacjonarnych lub niestacjonarnych w jednostkach organizacyjnych, które je prowadzą.

§ 8. 1. Cudzoziemcy, o których mowa w art. 43 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym, zwanej dalej "ustawą", nieznający języka polskiego na poziomie umożliwiającym korzystanie z nauki, zakwalifikowani na studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie po uprzednim ukończeniu kursu przygotowawczego do podjęcia nauki w języku polskim, o

którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, są kierowani do uczelni w celu odbycia studiów przez działających z upoważnienia ministra kierowników jednostek, w których odbyli kurs przygotowawczy.

2. Cudzoziemcy, o których mowa w art. 43 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy, zakwalifikowani na studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie bez obowiązku odbycia kursu przygotowawczego, są kierowani do uczelni w celu odbycia studiów przez Biuro Uznanalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej, zwane dalej "Biurem", utworzone na podstawie odrębnych przepisów, albo jednostkę organizacyjną upoważnioną przez odpowiedniego ministra wskazanego w art. 33 ust. 2 ustawy.

§ 9. Na staże naukowe, artystyczne lub specjalizacyjne, kursy doksztalcające, w tym kursy języka polskiego, oraz studenckie praktyki zawodowe mogą być przyjmowani cudzoziemcy posiadający kwalifikacje wymagane przez jednostki prowadzące te formy kształcenia.

§ 10. W celu uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych mogą być przyjmowani cudzoziemcy, którzy uczestniczą w takich badaniach lub pracach za granicą i posiadają kwalifikacje wymagane przez jednostki prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe.

§ 11. Rektor uczelni niezwłocznie informuje ministra oraz odpowiednich ministrów wskazanych w art. 33 ust. 2 ustawy o przyjęciu cudzoziemców, o których mowa w art. 43 ust. 3 pkt 2 i 4 ustawy.

§ 12. 1. Cudzoziemcy będący stypendystami strony polskiej, zwani dalej "stypendystami", podejmujący studia i szkolenia wymienione w § 1 ust. 1, albo uczestniczący w badaniach naukowych i pracach rozwojowych, zwolnieni są z obowiązku ponoszenia opłat za naukę, o których mowa w § 17, i otrzymują miesięczne stypendium w wysokości:

- 1) dla studentów oraz uczestników studenckich praktyk zawodowych i kursów przygotowawczych do podjęcia nauki w języku polskim - do 150 % stawki wynagrodzenia zasadniczego, o której mowa w art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy, zwanej dalej "stawką";
- 2) dla uczestników kursów języka i kultury polskiej - do 200 % stawki;
- 3) dla uczestników badań naukowych i prac rozwojowych, studiów doktoranckich, studiów podyplomowych, staży habilitacyjnych, naukowych, artystycznych, szkoleń specjalizacyjnych, medycznych staży podyplomowych i kursów doksztalcających - do 250 % stawki;
- 4) dla uczestników badań naukowych i prac rozwojowych, studiów podyplomowych, staży naukowych, artystycznych, szkoleń specjalizacyjnych, medycznych staży podyplomowych i kursów doksztalcających, posiadających stopień odpowiadający polskiemu stopniowi doktora habilitowanego lub zatrudnionych w zagranicznej uczelni na stanowisku profesora - do 300 % stawki.

2. Stypendystom uczestniczącym w krótkoterminowych stażach naukowych (do 15 dni pobytu) przysługuje stypendium wynoszące dziennie 1/30 kwoty stanowiącej do 300 % stawki oraz zwrot kosztów zakwaterowania do wysokości 150 % dziennej kwoty stypendium i zwrot kosztów podróży po kraju, wynikających z programu stażu naukowego.

3. Stypendium przyznawane jest na poszczególne lata studiów przez okres nie dłuższy niż określony przez senat uczelni czas trwania danych studiów lub szkoleń. Stypendium może być również przyznane na okres krótszy niż rok akademicki.

4. Studentom będącym stypendystami może być przyznany raz w czasie trwania kształcenia w Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) zasiłek na zagospodarowanie na pierwszym roku studiów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1-3, w wysokości nieprzekraczającej 60 % kwoty stypendium;
- 2) zasiłek losowy w wysokości nieprzekraczającej 40 % kwoty stypendium.

5. Stypendystom może być również przyznany zasiłek w związku z przygotowaniem pracy dyplomowej lub pracy doktorskiej w wysokości nieprzekraczającej 40 % stypendium.

§ 13. 1. Wnioski cudzoziemców o przyznanie po raz pierwszy stypendium w ramach limitów stypendiów, o których mowa w art. 43 ust. 9 ustawy, przekazywane są przez polskie lub akredytowane w Rzeczypospolitej Polskiej przedstawicielstwa dyplomatyczne lub konsularne albo przez upoważnione do tego instytucje zagraniczne do Biura lub bezpośrednio do odpowiednich ministrów wskazanych w art. 33 ust. 2 ustawy.

2. Wnioski o przyznanie stypendium na kolejny rok kształcenia cudzoziemcy składają za pośrednictwem uczelni, w których odbywają kształcenie, nie później niż do dnia 30 listopada.

3. Stypendium może być nieprzyznane na kolejny rok kształcenia, jeżeli stypendysta:

- 1) powtarza semestr lub rok studiów;
- 2) nie posiada ważnej wizeny, karty pobytu lub innego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na czas oznaczony;
- 3) przebywa, w okresie innym niż przerwy międzysemestralne, poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dłużej niż miesiąc.

4. Cudzoziemiec, któremu nie zostało przyznane stypendium na kolejny rok kształcenia, może ubiegać się o stypendium po ustaniu przyczyny nieprzyznania stypendium.

5. Wypłacanie stypendium może być zawieszane, jeżeli stypendysta nie zaliczył w terminie egzaminów przewidzianych tokiem studiów. Wznowienie wypłaty stypendium następuje w przypadku zaliczenia zaległych egzaminów przewidzianych tokiem studiów nie później niż w terminie do dnia 30 listopada.

6. Stypendium może być cofnięte w przypadku, gdy stypendysta:

- 1) podał nieprawdziwe informacje, na podstawie których zostało mu przyznane stypendium;
- 2) powtarza wielokrotnie dany semestr lub rok studiów albo nie wywiązuje się z obowiązków studenta, doktoranta lub uczestnika szkolenia;
- 3) został ukarany dyscyplinarnie.

§ 14. Cudzoziemcy wyróżniający się w nauce mogą otrzymać świadczenia stypendialne, nagrody i wyróżnienia wypłacane ze środków innych niż określone w art. 94 ust. 1 i 6 ustawy, na zasadach i warunkach obowiązujących w danej uczelni.

§ 15. 1. Stypendia są wypłacane bezpośrednio stypendystom przez jednostki, w których osoby te odbywają studia i szkolenia, o których mowa w § 1 ust. 1, uczestniczą w badaniach naukowych i pracach rozwojowych.

2. Środki finansowe na stypendia wypłacane stypendystom przez jednostki, o których mowa w ust. 1, refundowane są uczelniom nadzorowanym przez ministra za pośrednictwem Biura, z części budżetu państwa, której jest dysponentem, lub przez odpowiednich ministrów wskazanych w art. 33 ust. 2 ustawy, którzy przyznali stypendia z budżetu państwa z części będącej w ich dyspozycji.

3. Koszty przeprowadzenia przewodu doktorskiego cudzoziemców, o których mowa w art. 43 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy, refundowane są uczelniom nadzorowanym przez ministra za pośrednictwem Biura, z części budżetu państwa, której jest dysponentem, lub przez odpowiednich ministrów wskazanych w art. 33 ust. 2 ustawy, którzy przyznali stypendia, z budżetu państwa, z części będącej w ich dyspozycji, w wysokości określonej w odrębnych przepisach.

§ 16. 1. Stypendium, o którym mowa w § 12 ust. 1, jest wypłacane w miesiącach, w których odbywają się zajęcia wynikające z toku studiów, nie dłużej jednak niż przez 10 miesięcy w ciągu roku akademickiego. W uzasadnionych przypadkach minister albo odpowiedni ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2 ustawy mogą podjąć decyzję o wypłacaniu stypendium również w miesiącach wolnych od zajęć.

2. W przypadku uzyskania przez stypendystę zezwolenia na przedłużenie okresu kształcenia w Rzeczypospolitej Polskiej minister albo odpowiedni ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2 ustawy mogą przyznać stypendium na pozostały okres kształcenia.

3. Minister albo odpowiedni ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2 ustawy mogą przedłużyć wypłacanie stypendium również po zakończeniu kształcenia, przez okres nie dłuższy jednak niż 3 miesiące.

§ 17. 1. Cudzoziemcy podejmujący studia i szkolenia, o których mowa w § 1 ust. 1, uczestniczący w badaniach naukowych i pracach rozwojowych w uczelniach publicznych na zasadach odpłatności lub podejmujący studia prowadzone w języku obcym wnoszą, z zastrzeżeniem ust. 2, opłatę stanowiącą rocznie równowartość nie mniej niż:

- 1) na studiach pierwszego lub drugiego stopnia albo jednolitych studiach magisterskich - 2.000 euro;
- 2) na studiach doktoranckich i studiach podyplomowych, medycznych stażach podyplomowych, stażach naukowych i artystycznych, szkoleniach specjalizacyjnych i stażach habilitacyjnych - 3.000 euro;
- 3) na kursach dokształcających i studenckich praktykach zawodowych - 3.000 euro;

- 4) za udział w kursie językowym, w tym kursie przygotowawczym do podjęcia nauki w języku polskim - 2.000 euro;
- 5) w placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk, jednostkach badawczo-rozwojowych i jednostkach organizacyjnych posiadających status jednostki badawczo-rozwojowej oraz Polskiej Akademii Umiejętności - wysokość opłaty ustalonej dla danej formy kształcenia w uczelni.
 2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, nie mogą być niższe niż planowany koszt kształcenia, z zastrzeżeniem ust. 3.
 3. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, ustala kierownik jednostki prowadzącej kształcenie. Osoby pochodzenia polskiego podejmujące naukę na warunkach odpłatności wnoszą opłaty obniżone o 30 %.
 4. Cudzoziemcy przyjmowani na studia, studia doktoranckie i studia podyplomowe w uczelniach publicznych na zasadach odpłatności wnoszą w pierwszym roku nauki opłaty, o których mowa w ust. 1, podwyższone o równowartość 200 euro, niezależnie od liczby podjętych kierunków studiów.
 5. Cudzoziemcy, o których mowa w ust. 1, wnoszą opłatę za:
 - 1) przeprowadzenie przewodu doktorskiego poza studiami doktoranckimi - w wysokości stanowiącej równowartość 2.000 euro;
 - 2) przeprowadzenie przewodu habilitacyjnego bez odbycia stażu habilitacyjnego - w wysokości stanowiącej równowartość 3.000 euro.

§ 18. 1. Opłaty, o których mowa w § 17, wnoszone są na rachunek bankowy albo do kasy jednostki prowadzącej kształcenie, w przeliczeniu na złote polskie według kursu średniego euro Narodowego Banku Polskiego w dniu wpłaty. Opłaty te są wnoszone za cały okres nauki, w terminie do dnia rozpoczęcia kształcenia lub przystąpienia do egzaminu.

2. Jeżeli okres nauki podejmowanej przez cudzoziemca trwa krócej niż rok akademicki, opłata naliczana jest proporcjonalnie do faktycznego czasu trwania nauki.

3. W uzasadnionych przypadkach kierownik jednostki prowadzącej kształcenie może przedłużyć termin wniesienia opłaty lub wyrazić zgodę na wniesienie opłat w ratach, odrębnie za każdy rok akademicki lub semestr nauki.

4. Od opłat wniesionych po upływie terminu pobiera się ustawowe odsetki. W przypadku zalegania z opłatami przez okres dłuższy niż trzy miesiące następuje skreślenie z listy uczestników kształcenia.

5. Opłaty za naukę nie podlegają zwrotowi, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. Opłaty za naukę podlegają zwrotowi za okres niepobierania nauki, jeżeli cudzoziemiec otrzymał urlop lub zrezygnował z nauki z powodów zdrowotnych potwierdzonych zaświadczeniem lekarskim albo z innych ważnych, udokumentowanych przyczyn losowych.

§ 19. W przypadku trudnej sytuacji materialnej cudzoziemca lub w przypadku podjęcia przez niego nauki na drugim kierunku studiów lub kształcenia w innej formie na warunkach odpłatności kierownik jednostki prowadzącej kształcenie, na wniosek zainteresowanego, może obniżyć opłatę, o której mowa w § 17, lub zwolnić z niej całkowicie.

§ 20. Cudzoziemcy pobierający naukę na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów zachowują prawo do przyznanych świadczeń oraz ponoszą opłaty w wysokości określonej w dotychczasowych przepisach do końca okresu nauki przewidzianego dla danej formy kształcenia.

§ 21. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 24 kwietnia 2002 r. w sprawie podejmowania i odbywania studiów przez cudzoziemców oraz ich uczestniczenia w badaniach naukowych i szkoleniach (Dz. U. Nr 69, poz. 634).

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej - szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 131, poz. 912).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 144, poz. 1043.